

P7_TA(2011)0585

Kalinimo sąlygos ES

2011 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl kalnimo sąlygų ES (2011/2897(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos priemones, susijusias su žmogaus teisių apsauga, ypač į Europos Sąjungos sutarties 2, 6 ir 7 straipsnius ir į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač jos 4, 19, 47, 48 ir 49 straipsnius,
- atsižvelgdamas į tarptautines priemones, susijusias su žmogaus teisėmis ir kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio ir baudimo draudimu, ypač į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją (5 straipsnis), Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą (7 straipsnis), Konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą ir tos konvencijos fakultatyvinį protokolą dėl sistemos, pagal kurią tarptautinių ir nacionalinių institucijų atstovai reguliariai lankytų kalnimo vietas, sukūrimo,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos priemones, skirtas žmogaus teisėms ir kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio ir baudimo prevencijai, ypač į Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją (EŽTK) ir jos 3 straipsnį, prie jos pridėtus protokolus ir Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) praktiką, 1987 m. Europos konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą, kuria buvo įsteigtas Europos komitetas prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą, taip pat į šio komiteto ataskaitas,
- atsižvelgdamas į priemones, konkrečiai susijusias su asmenų, kurių laisvė apribota, teisėmis, būtent: Jungtiniu Tautų lygiu – būtiniausios kalinių priežiūros taisyklės ir Generalinės Asamblėjos priimtos deklaracijos ir principai; Europos Tarybos lygiu – Ministrų komiteto rekomendacijos, būtent, Rekomendacija Nr. (2006)2 dėl Europos kalnimo įstaigų taisyklių, Rekomendacija Nr. (2006)13 dėl kardomojo kalnimo taikymo, jo sąlygų ir apsaugos nuo piktnaudžiavimo priemonių nustatymo, Rekomendacija Nr. (2008)11 dėl Europos nepilnamečių pažeidėjų, kuriems taikomos sankcijos ir priemonės, taisyklių, Rekomendacija Nr. (2010)1 dėl Europos Tarybos lygtinio atleidimo taisyklių¹ ir parlamentinės asamblėjos priimtų rekomendacijų,
- atsižvelgdamas į savo 1996 m. sausio 18 d. rezoliuciją dėl blogų sąlygų Europos Sąjungos kalnimo įstaigose² ir 1998 m. gruodžio 17 d. rezoliuciją dėl sąlygų Europos Sąjungos kalnimo įstaigose, dėl pagerinimų ir alternatyvių sankcijų³, į savo nuolatinius raginimus Komisijai ir Tarybai pateikti pasiūlymą dėl pamatinio sprendimo dėl kalinių teisių, kaip nurodoma 2003 m. lapkričio 6 d. rekomendacijoje su pasiūlymu dėl Europos Parlamento

---

¹ Išsamus Europos Tarybos rekomendacijų ir rezoliucijų baudžiamosios teisės klausimais sąrašas: <http://www.coe.int/prison>.

² OL C 32, 1996 2 5, p. 102.

³ OL C 98, 1999 4 9, p. 299.

rekomendacijos Tarybai dėl įtariamųjų ir kaltinamųjų procesinių garantijų baudžiamuosiuose procesuose visoje Europos Sąjungoje¹, į savo 2004 m. kovo 9 d. rekomendaciją Tarybai dėl kalinių teisių Europos Sąjungoje² ir į savo 2009 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl 2010–2014 m. daugiametės programos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės (Stokholmo programa)³,

- atsižvelgdamas į 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos⁴,
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje⁵,
- atsižvelgdamas į 2006 m. rugpjūčio 29 d. pasiūlymą dėl Tarybos pamatinio sprendimo dėl Europos teisminės priežiūros orderio ikiteisminių procedūrų tarp Europos Sąjungos valstybių narių metu (COM(2006)0468),
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl teisės turėti advokatą vykstant baudžiamajam procesui ir teisės susisiekti po sulaikymo (COM(2011)0326),
- atsižvelgdamas į 2011 m. birželio 14 d. Komisijos žaliąją knygą „Tarpusavio pasitikėjimo Europos teisingumo erdvėje didinimas. Žalioji knyga dėl ES baudžiamojo teisingumo teisės aktų taikymo laisvės atėmimo srityje“ (COM(2011)0327),
- atsižvelgdamas į klausimus žodžiu dėl kalinimo sąlygų ES, kuriuos pateikė ALDE, GUE/NGL, PPE, Verts/ALE ir S&D frakcijos (O-000252/2011 - B7-0658/2011, O-000253/2011 - B7-0659/2011, O-000265/2011 - B7-0660/2011, O-000266/2011 - B7-0661/2011, O-000283/2011 - B7-0662/2011, O-000284/2011 - B7-0663/2011, O-000286/2011 - B7-0664/2011, O-000287/2011 - B7-0665/2011, O-000296/2011 - B7-0666/2011, O-000297/2011 - B7-0667/2011),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 2 dalį,

---

¹ OL C 83 E, 2004 4 2, p. 180. 23 dalis: „ragina Tarybą ir Komisiją paspartinti kalinimo sąlygų ir kalinimo įstaigų ES tyrimą siekiant priimti pagrindų direktyvą dėl kalinių teisių ir būtinausių bendrų standartų siekiant užtikrinti šias teises remiantis ES sutarties 6 straipsniu“. Taip pat žr. Parlamento 2003 m. rugsėjo 4 d. rezoliuciją dėl pagrindinių teisų padėties Europos Sąjungoje (2002) (OL C 76 E, 2004 3 25, p. 412), 2 dalis: „mano, kad apskritai reikia taip pat dėti pastangas Europos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje siekiant mobilizuoti Europos pajėgumus ir tobulinti policijos ir kalinimo įstaigų sistemos veiklą; pvz., (...) parengiant pamatinį sprendimą dėl būtinausių kalinių teisių apsaugos standartų ES.“.

² OL C 102 E, 2004 4 28, p. 154.

³ OL C 285 E, 2010 10 21, p. 12. 112 dalyje Parlamentas „ragina sukurti ES baudžiamosios teisenos erdvę, grindžiamą pagarba pagrindinėms teisėms, tarpusavio pripažinimo principu ir būtinybe išsaugoti nacionalinių baudžiamosios teisės sistemų suderinamumą; tokiai erdvei sukurti reikėtų (...) minimalių reikalavimų, susijusių su sąlygomis kalėjimuose ir sulaikymo įstaigose, ir bendro ES kalinių teisių rinkinio...“.

⁴ OL L 190, 2002 7 18, p. 1.

⁵ OL L 327, 2008 12 5, p. 27.

- A. kadangi Europos Sąjunga nusistatė sau tikslą sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę ir kadangi, laikantis Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio, ji gerbia žmogaus teises ir pagrindines laisves, taigi prisiima pozityvius įsipareigojimus, kurių ji turi laikytis siekdama minėtojo tikslo;
- B. kadangi už kalinimo sąlygas ir kalinimo įstaigų administravimą visų pirma atsakingos valstybės narės, tačiau dėl tokių trūkumų, kaip kalinimo įstaigų perpildymas ir kaltinimai dėl prasto elgesio su sulaikytaisiais asmenimis, gali sumažėti pasitikėjimas, kuriuo turi būti grindžiamas teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose, kuris remiasi ES valstybių narių nuosprendžių ir teismo sprendimų tarpusavio pripažinimo principu;
- C. kadangi teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose turi būti grindžiamas pagarba pagrindinių teisių srityje taikomiems standartams ir būtinu įtariamųjų ir kaltinamųjų asmenų teisių ir procesinių teisių baudžiamosiose bylose derinimu – tai būtina siekiant užtikrinti abipusį valstybių narių pasitikėjimą laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, ypač atsižvelgiant į tai, kad dėl tokio bendradarbiavimo valstybės narės piliečių, sulaikytų kitoje valstybėje narėje, skaičius gali išaugti;
- D. kadangi 2009–2010 m. visas kalinimo įstaigose laikomų asmenų skaičius ES sudarė 633 909¹; kadangi Komisijos žaliojoje knygoje, kurioje nurodomas šis skaičius, pateikiamas nerimą keliantis padėties aprašymas:
- kalinimo įstaigų perpildymas²;
  - augantis kalinimo įstaigose esančių asmenų skaičius;
  - augantis sulaikytų užsienio piliečių skaičius³;
  - didelis asmenų, kalinamų iki teismo, skaičius⁴;
  - sulaikytieji, turintys psichinių ir psichologinių sutrikimų;
  - didelis mirčių ir savižudybių skaičius⁵;
- E. kadangi, laikantis EŽTK 3 straipsnio nuostatų ir EŽTT praktikos, valstybėms narėms

---

¹ Duomenys nurodomi Komisijos žaliojoje knygoje dėl laisvės atėmimo (COM(2011)0327); kitus duomenis pateikia Europos Taryba dokumentuose *Space I*:

[http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/cdpc/Bureau%20documents/PC-CP\(2011\)3%20E%20-%20SPACE%20I%202009.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/cdpc/Bureau%20documents/PC-CP(2011)3%20E%20-%20SPACE%20I%202009.pdf) ;

Space 2: http://www3.unil.ch/wpmu/space/files/2011/02/Council-of-Europe_SPACE-II-2009-E.pdf

² ES vidurkis yra 107,3; kalinimo įstaigos perpildytos 13 valstybių narių, taip pat Anglijoje, Velse ir Škotijoje, o daugiausia kalinimo įstaigų perpildyta Bulgarijoje (155,6), Italijoje (153), Kipre (150,5), Ispanijoje (136,3) ir Graikijoje (129,6).

³ ES vidurkis yra 21,7 proc., didžiausias skaičius yra Liuksemburge (69,5 proc.), Kipre (59,6 proc.), Austrijoje (45,8 proc.), Graikijoje (43,9 proc.) ir Belgijoje (41,1 proc.).

⁴ ES vidurkis yra 24,7 proc., didžiausias skaičius yra Liuksemburge (47,2 proc.), Italijoje (43,6 proc.) ir Kipre (38,4 proc.).

⁵ Europos komiteto prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą ataskaitose nurodomos nuolat išskylančios tam tikros rimtos problemos, pvz., netinkamas elgesys, kalinimo įstaigų, veiklos ir sveikatos priežiūros jose netinkamumas;

nustatomi ne tik negatyvūs įpareigojimai, t. y. draudimas nežmoniškai arba žeminančiai elgtis su kaliniiais, bet ir pozityvūs įpareigojimai – reikalavimas garantuoti, kad kalėjimo sąlygos užtikrintų pagarbą žmogaus orumui ir kad būtų atliekami išsamūs, veiksmingi tyrimai, jeigu minėtosios teisės pažeidžiamos;

- F. kadangi kai kuriose valstybėse narėse didelę dalį kalinių sudaro iki teismo kalinami asmenys; kadangi kardomasis kalinimas – išimtinė priemonė ir pernelyg ilgi kardomojo kalinimo laikotarpiai daro žalą asmeniui, gali daryti neigiamą poveikį valstybių narių teisminiam bendradarbiavimui ir prieštarauja ES vertybėms¹; kadangi itin daug valstybių narių yra nuolat EŽTT pasmerkiamos dėl EŽTK pažeidimų, susijusių su kardomuoju kaliniu;
- G. kadangi viena iš problemų, kurią dažnai nurodo valstybės narės, yra išteklių, naudojamų siekiant pagerinti kalinimo įstaigų sąlygas, stoka ir kadangi galbūt reikalinga sukurti naują biudžeto eilutę, kad valstybės narės būtų paskatintos laikytis aukštų standartų;
- H. kadangi suteikiant kaliniams asmenims tinkamas sąlygas ir prieigą prie priemonių, kurios sukurtos siekiant juos parengti sugrįžimui į visuomenę, padedama sumažinti galimybes, kad jie vėl įvykdys nusikaltimą;
- I. kadangi Taryba priėmė rezoliucijas ir rekomendacijas (kurias valstybės narės ne visada įgyvendina) dėl priklausomybės nuo narkotikų problemos ir susijusios rizikos mažinimo, kuriose ypač siekiama spręsti gydymo nuo priklausomybės narkotikams klausimą kalinimo įstaigose ir už jų ribų;
- J. kadangi tik 16 valstybių narių ratifikavo JT Konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą fakultatyvinį protokolą, o septynios jį tik pasirašė, bet neratifikavo²;
- K. kadangi kai kurios valstybės narės suteikia teisę nacionalinių parlamentų nariams ir Europos Parlamento nariams aplankyti kalinimo įstaigas ir kadangi Europos Parlamentas ragino suteikti šią teisę Europos Parlamento nariams visoje ES teritorijoje³;
- L. kadangi sulaikyti vaikai yra ypač pažeidžiamoje padėtyje, ypač kardomojo kalinimo metu;
- M. kadangi 2009 m. lapkričio 30 d. Taryba priėmė Veiksmų planą, skirtą įtariamųjų ar kaltinamųjų baudžiamuosiuose procesuose procesinėms teisėms stiprinti, kuris sudaro Stokholmo programos dalį ir kuriame numatomos esminės apsaugos priemonės norint užtikrinti, kad būtų gerbiamos pagrindinės teisės, siekiant didesnio valstybių narių bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje;

---

¹ 2009 m. lapkričio 30 d. Veiksmų planas, skirtas įtariamųjų ar kaltinamųjų baudžiamuosiuose procesuose procesinėms teisėms stiprinti, 2009/C295/01.

² Jį ratifikavo Bulgarija, Čekijos Respublika, Danija, Estija, Ispanija, Jungtinė Karalystė, Kipras, Lenkija, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Prancūzija, Rumunija, Slovėnija, Švedija ir Vokietija; Jį pasirašė, bet jo neratifikavo Airija, Austrija, Belgija, Graikija, Italija, Portugalija ir Suomija; šaltinis: <http://www.apc.ch/npm/OPCAT0911.pdf>.

³ Žr., pvz., 1998 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucijos „Sąlygos Europos Sąjungos kalinimo įstaigose. Pagerinimai ir alternatyvios sankcijos“ 41 dalį: „ragina Europos Parlamento nariams suteikti teisę lankyti ir tikrinti kalinimo įstaigas ir pabėgėlių sulaikymo centrus Europos Sąjungos teritorijoje“.

- N. kadangi Komisija, atsižvelgdama į aiškų Tarybos reikalavimą, Stokholmo programos nuostatas ir nuolatinį Parlamento raginimą, paskelbė komunikatą „Tarpusavio pasitikėjimo Europos teisingumo erdvėje didinimas. Žalioji knyga dėl ES baudžiamojo teisingumo teisės aktų taikymo laisvės atėmimo srityje“¹, kuriame numatomos viešos suinteresuotųjų šalių konsultacijos dėl ES veiksmų siekiant gerinti kalnimo sąlygas, kad būtų užtikrintas abipusis pasitikėjimas teisminio bendradarbiavimo srityje, atkreipiamas dėmesys į kalnimo sąlygų ir įvairių ES priemonių, kaip antai Europos arešto orderio ir Europos teisminės priežiūros orderio, sąsajas, taip pat nurodoma, kad ES turėtų imtis iniciatyvų kalnimo sąlygų, kardomojo kalnimo ir sulaikytų vaikų padėties klausimais;
1. pritaria Komisijos žaliajai knygai; išreiškia susirūpinimą dėl nerimą keliančios padėties turint mintyje kalnimo sąlygas ES ir ragina valstybes nares imtis skubių priemonių, kad būtų užtikrinta pagarba kalinių pagrindinėms teisėms, ypač pažeidžiamų asmenų teisėms, ir šių teisių apsauga, taip pat mano, kad visose valstybėse narėse turėtų būti taikomi būtiniausi bendri kalnimo standartai²;
  2. pakartoja, kad kalnimo sąlygos – ypač svarbus klausimas siekiant taikyti teismo sprendimų tarpusavio pripažinimo principą laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, ir mano, kad šiuo požiūriu itin svarbu užtikrinti bendrą teisminių institucijų tarpusavio pasitikėjimo pagrindą, taip pat geresnes žinias apie nacionalines baudžiamojo teisingumo sistemas;
  3. ragina Komisiją ir Pagrindinių teisių agentūrą stebėti kalnimo sąlygų ES padėtį ir remti valstybių narių pastangas siekiant užtikrinti, kad jų įstatymai ir politika atitiktų aukščiausius šios srities standartus³;
  4. ragina Komisiją ir ES institucijas pateikti pasiūlymą dėl teisės akto dėl asmenų, iš kurių atimta laisvė, teisių, įskaitant EP rezoliucijos ir rekomendacijose nurodytas teises⁴, ir parengti bei įgyvendinti būtiniausius kalnimo įstaigų ir kalnimo sąlygų standartus, taip pat bendrus kompensavimo neteisėtai sulaikytiems ar nuteistiems asmenims standartus; ragina Komisiją ir valstybes nares savo politinėje darbotvarkėje šiam klausimui toliau tiesti pirmenybę ir skirti tinkamų žmogiškųjų ir finansinių išteklių siekiant gerinti padėtį;
  5. patvirtina, kaip svarbu suteikti specialią apsaugą sulaikytosioms motinoms ir jų vaikams, įskaitant sulaikymui alternatyvių priemonių naudojimą, atsižvelgiant į vaiko interesus, ir ragina valstybes nares ir Komisiją aktyviai skatinti ir remti tokias iniciatyvas;
  6. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti pagarbą pagrindinėms teisėms, ypač teisei į gynybą ir teisei turėti advokatą, taip pat užtikrinti įtariamųjų ar kaltinamųjų asmenų teises, įskaitant teisę nepatirti nežmoniško ar žeminančio elgesio; atsižvelgdamas į tai, primena Komisijos pasiūlymo dėl teisės turėti advokatą vykstant baudžiamajam procesui ir teisės susisiekti po sulaikymo svarbą;

---

¹ COM(2011)0327; žr.

http://ec.europa.eu/justice/policies/criminal/procedural/docs/com_2011_327_en.pdf.

² Pvz., tokie kaip Europos Tarybos patvirtintos Europos kalnimo įstaigų taisyklės.

³ Pvz., Europos Tarybos, Europos komiteto prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą, Europos Žmogaus Teisių Teismo ir jo susijusia teismo praktika nustatytus standartus, taip pat JT Žmogaus teisių komiteto, Komiteto prieš kankinimą ir specialiojo pranešėjo kankinimų klausimais pastabas.

⁴ Žr. 2004 m. kovo 9 d. rekomendacijos 1 dalies c punktą.

7. pabrėžia, kad kalnimo sąlygos, kurios traktuojamos kaip prastos, arba sąlygos, kurios blogesnės negu reikalaujama pagal Europos Tarybos Europos kalnimo įstaigų taisykles, galėtų sudaryti kliūčių kalinių perdavimui;
8. ragina valstybes nares numatyti pakankamai išteklių, skirtų kalnimo įstaigoms restruktūrizuoti ir atnaujinti, apsaugoti sulaikytųjų teises, sėkmingai perauklėti ir paruošti kalinius išėjimui į laisvę ir socialinei integracijai, suteikti policijos ir kalnimo įstaigų darbuotojams mokymus, grindžiamus šiuolaikine kalnimo įstaigų administravimo praktika ir Europos žmogaus teisių standartais, stebėti kalinius, kurie turi psichinių ir psichologinių sutrikimų, ir sukurti specialią ES biudžeto eilutę, pagal kurią būtų skatinami tokie projektai;
9. pakartoja, kad reikia skatinti kalnimo įstaigų valstybėse narėse tobulinimą siekiant suteikti joms tinkamą techninę įrangą ir išplėsti turimas patalpas, taip pat užtikrinti, kad funkcinio požiūriu jos būtų tinkamos siekiant gerinti sulaikytųjų gyvenimo sąlygas, tuo pat metu užtikrinant aukštą saugumo lygį;
10. ragina valstybes nares užtikrinti, kad kardomasis kalnimas ir toliau būtų išimtinė priemonė, taikoma ribotą laikotarpį laikantis griežtų būtinumo ir proporcingumo sąlygų, taip pat atsižvelgiant į pagrindinį nekaltumo prezumpcijos principą ir teisę į tai, kad laisvė nebūtų ribojama; primena, kad teisminė institucija turi nuolat persvarstyti kardomąjį kalnimą ir kad tarpvalstybinių bylų atveju reikėtų pasinaudoti tokia galimybe, kaip Europos teisminės priežiūros orderis; ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl teisės akto dėl būtiniausių šios srities standartų, remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 82 straipsnio 2 dalies b punktu, Pagrindinių teisių chartija, EŽTK ir EŽTT praktika;
11. pakartoja, kad reikia, jog valstybės narės laikytųsi savo įsipareigojimų, kuriuos jos prisiėmė tarptautiniuose ir Europos forumuose, siekdamos labiau pasinaudoti lygtinio atleidimo priemonėmis ir alternatyviomis sankcijomis, kurios galėtų būti alternatyva įkalnėjimui, įskaitant įsipareigojimus pagal Europos Tarybos sprendimus¹;
12. primygtinai ragina valstybes nares įgyvendinti rekomendacijas, kurias po vizito į jose esančias kalnimo vietas pateikė Europos komitetas prieš kankinimą (CPT);
13. ragina valstybes nares imtis veiksmų siekiant užkirsti kelią savižudybėms kalnimo įstaigose ir atlikti išsamius ir nešališkus tyrimus visais atvejais, kai kaliniai miršta kalnimo įstaigose;
14. ragina valstybes nares ir narystės siekiančias šalis pasirašyti ir ratifikuoti Konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą fakultatyvinį protokolą, kuriuo nustatoma sistema, pagal kurią kalnimo įstaigose nuolat lankosi tarptautinių ir nacionalinių institucijų atstovai, taip pat šioms institucijoms numatoma pareiga apsilankyti kalnimo įstaigose, jas tikrinti ir išklaudyti kalinių skundus, taip pat parengti viešas metines ataskaitas susijusiems parlamentams; ragina Europos Sąjungą į savo politiką su trečiosiomis šalimis įtraukti raginimą pasirašyti ir ratifikuoti fakultatyvinį protokolą; ragina ES ir valstybes nares visapusiškai bendradarbiauti su minėtomis institucijomis ir jas remti, taip pat numatyti joms pakankamai išteklių ir lėšų;

---

¹ Pvz., Ministrų komiteto rekomendacija CM/Rec(2010)1 valstybėms narėms dėl Europos Tarybos lygtinio atleidimo taisyklių.

15. mano, kad reikia imtis priemonių ES lygiu siekiant suteikti teisę nacionalinių parlamentų nariams aplankyti kalėjimo įstaigas, taip pat suteikti minėtąją teisę Europos Parlamento nariams ES teritorijoje;
16. ragina Komisiją iširti baudžiamosios teisės ir proceso teisės skirtumų poveikį kalėjimo sąlygoms ES valstybėse narėse ir pateikti rekomendacijas šiais klausimais, būtent atsižvelgiant į alternatyvių priemonių naudojimą, kriminalizavimo ir dekriminalizavimo politiką, kardomąjį kalėjimą, amnestiją ir nuosprendžio vykdymo atidėjimą, ypač migracijos, narkotikų vartojimo ir nepilnamečių pažeidėjų srityse;
17. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti, jog su vaikais būtų elgiamasi atsižvelgiant į svarbiausius jų interesus, įskaitant tai, kad jie turi būti laikomi atskirai nuo suaugusiųjų ir jiems turi būti užtikrinta teisė susitikti su šeimos nariais;
18. mano, kad kiekvienam vaikui, kurio laisvė ribojama, turėtų būti užtikrinta teisė į skubiai teikiamą teisinę ir kitą tinkamą pagalbą, taip pat užtikrinta teisė užginčyti teisme ar kitoje kompetentingoje institucijoje laisvės ribojimo teisėtumą;
19. mano, kad valstybės narės turėtų įgyvendinti veiksmingas ir nepriklausomas nacionalines kalėjimų ir sulaikymo centrų priežiūros priemones;
20. remia Europos komiteto prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą ir Europos Tarybos žmogaus teisių komisaro nuolatinę veiklą, susijusią su sulaikymo centrais, ir jų apsilankymus valstybių narių sulaikymo centruose;
21. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Europos Tarybai, Europos Tarybos parlamentinei asamblėjai, Europos Tarybos žmogaus teisių komisarui, Europos komitetui prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą, Europos Žmogaus Teisių Teismui, JT žmogaus teisių komitetui, JT komitetui prieš kankinimą, JT specialiajam pranešėjui kankinimų klausimais ir JT vyriausiajam žmogaus teisių komisarui.